

UVODNA RIJEČ

Poštovano čitateljstvo,

prvo uredništvo Zagrebačke pravne revije, koje kontinuirano djeluje punih šest godina od listopada 2011., s ovim 14. brojem časopisa oprašta se od svog čitateljstva. Od svog osnivanja uredništvo je učinilo značajne korake za osuvremenjivanje izdavačke djelatnosti Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, doprinijelo razvoju znanstvene, obrazovne i stručne djelatnosti u pravnom području te razvoju slobode akademskog izražavanja i uspostavilo nove, više standarde uređivanja časopisa. U ovoj zadnjoj uvodnoj riječi glavne urednice u cilju ostvarivanja transparentnosti ukratko su prikazani rezultati koje je Revija postigla, standardi koje je uredništvo kroz svoj višegodišnji rad izgrađivalo te druge "tajne struke" u: a) izdavačkoj djelatnosti, b) znanstvenoj, obrazovnoj i stručnoj djelatnosti, c) uređivanju znanstvenih časopisa.

a) Izdavačka djelatnost Revije počela je godinu dana nakon imenovanja uredništva od strane Vijeća Pravnog fakulteta u Zagrebu. Kako se radilo o novom elektroničkom časopisu, u prvoj godini uredništvo je radilo na osnivanju, formalnom i sadržajnom oblikovanju i najavljivanju časopisa. Krajem 2012. godine objavljen je prvi broj, sljedeće 2013. godine objavljena su dva broja časopisa, a od 2014. godine ustalila se objava godišnjeg sveska Revije kroz tri broja. Uredništvo je tu dinamiku objave smatralo primjerenom budući da omogućava ažurnu objavu radova, smanjujući razdoblja između objava pojedinih brojeva časopisa sa šest mjeseci na četiri mjeseca. Od početka svog osnivanja Revija bilježi kontinuirani priljev novih radova sa stalnim porastom na godišnjoj razini. Uredništvo je ukupno primilo 156 priloga, od kojih je objavilo 86. Kroz pet godina izlazenja Revija je ostvarila redovitu i pravovremenu objavu brojeva časopisa.

b) Znanstvena, obrazovna i stručna djelatnost. Struktura i kvaliteta objavljenih radova pokazuje da se Revija profilirala kao znanstveni časopis te da je prepoznata na hrvatskoj i regionalnoj pravnoj sceni kao relevantan i dostupan medij za objavu znanstvenih i stručnih radova iz svih pravnih grana. U Reviji su do sada ukupno objavljena 52 znanstvena rada (11 izvornih, 37 preglednih i 4 prethodna znanstvena priopćenja) te 4 stručna, što znači da postotak znanstvenih radova (92,85 %) daleko nadmašuje postotak stručnih radova (7,15 %). Pri tome poseban značaj ima činjenica da su u Reviji objavljeni radovi iz doslovno svih pravnih grana, i to u podjednakim omjerima. Time je ostvaren cilj razvoja Revije kao pravno univerzalnog časopisa sa širokim rasponom pravnih tema. U cilju razvoja slobode akademskog izražavanja u pravnom području i razvoja kritičkog propitivanja znanstvenih spoznaja Revija je objavljivala radove o kontroverznim društvenim pitanjima te poticala suprotstavljanje mišljenja te znanstveno suočavanje.

Revija je ostvarila i svoju posebnu zadaću koja je istaknuta u njezinu podnaslovu – Elektronički časopis poslijediplomskih studija. Osnovana je radi unapređenja doktorskih i specijalističkih studija omogućivanjem njihovim polaznicima da objave znanstvene

radove potrebne za pravodobno napredovanje u studiju i njegov uspješan završetak. Iako sadržaji objavljenih brojeva časopisa pokazuju da, osim studenata poslijediplomskih studija, u Reviji objavljuju i drugi znanstvenici, nastavnici, praktičari i stručnjaci iz Hrvatske i inozemstva, časopis je ostvario svoju zadaću medija poslijediplomskih studija. Velika većina autora koji su objavljivali u Reviji kroz proteklih pet godina bili su polaznici poslijediplomskih studija zagrebačkog, ali i drugih pravnih fakulteta u Hrvatskoj. Sve navedeno dokazuje i ovaj broj Revije, u kojem su objavljena tri raznovrsna znanstvena i jedan stručni rad iz različitih pravnih područja, od strane profesora pravnih znanosti i polaznice poslijediplomskog studija.

c) Urednička djelatnost. Uredništvo je posebno ponosno na iskorake koje je učinilo u pogledu poticanja standarda uređivanja časopisa, koji se odnose na način rada uredništva, postupak recenziranja i očuvanje anonimnosti recenzenata, ulazak Revije u dvije bibliografske baze znanstvenih časopisa, formu elektroničkog časopisa i uvodnu riječ. Uredništvo Revije sastavljeno je od vrsnih znanstvenika i nastavnika s Pravnog fakulteta u Zagrebu po načelu pokrivanja svih pravnih grana te izbjegavanja višestrukog članstva u uredništvima časopisa iste institucije. Na poziv glavne urednice uredništvo je održavalo godišnje i izvanredne sastanke, kojima bi se redovito odazivali svi članovi domaćeg uredništva te bi raspravljali i donosili brojne odluke o redovitim i posebnim pitanjima vezanima za osnivanje i vođenje Revije. Tijekom svog djelovanja uredništvo je donijelo odluke o nazivu i tijelima časopisa, članovima domaćeg i međunarodnog dopisnog uredništva, strukturiranju sadržaja, osmišljavanju i pokretanju mrežne stranice časopisa, uspostavi tehničke i jezične potpore časopisu, reklamiranju i distribuciji časopisa, postupku recenziranja i poštivanju načela anonimnosti recenzenata, objavi već objavljenih radova, objavi studentskih radova, uspostavljanju rubrike "Komentari, osvrta i reakcije" radi objave ažurnih reakcija na radove objavljene u Reviji, objavljivanju reakcije i replike te dopustivosti njihova sadržaja, financijskim pitanjima rada časopisa i drugim pitanjima vezanim uz rad časopisa. Posebno važna uloga članova uredništva bila je u pomoći i savjetu pri odabiru recenzenata.

Sukladno pravilima struke svaki primljeni prilog, osim prikaza, podvrgnut je minimalno dvostrukoj anonimnoj recenziji, u pravilu od strane jednog recenzenta iz domaće institucije i drugog s drugih pravnih fakulteta ili iz drugih znanstvenih ustanova u Hrvatskoj i inozemstvu. Posebna odlika Revije kao časopisa studenata specijalističkih i doktorskih studija, jest to što znatan broj radova prolazi kroz dva kruga recenzija zbog opsežnih izmjena koje zahtijevaju recenzenti. To zahtijeva ne samo dodatni angažman uredništva nego, za razliku od drugih pravnih časopisa, i posebnu revnost, savjesnost i trud recenzenata, koji su preuzeli mentorsku ulogu prema autoru, o čemu je već detaljno pisano u uvodnoj riječi Revije broj 2/2015.

Tijekom 2014. i 2016. uredništvo Revije susrelo se s izazovima u pogledu čuvanja anonimnosti recenzenata te je u oba slučaja odlučilo i uspjelo čvrsto braniti načelo anonimnosti recenzentskog postupka. Prvi se put radilo o zahtjevu za otkrivanje imena recenzenata u postupku izbora u znanstveno-nastavno zvanje u kojem je sudjelovao jedan

od autora Revije, a drugi put o ukidanju anonimnosti u ugovoru o autorskom honoraru recenzenta. Stav uredništva temeljio se na činjenici da je hrvatska znanstvena zajednica u odnosu na pojedine znanstvene teme vrlo ograničena, a da je zbog jezične barijere mogućnost međunarodne recenzije također limitirana. Imena recenzenata mogu biti poznata samo uredništvu, a trebaju ostati nepoznata kako autorima, znanstvenoj i stručnoj javnosti tako i fakultetskim tijelima, povjerenstvima te aktualnim i budućim upravama Fakulteta. Time se osigurava i neovisnost uredništva i uredničkog rada, koji su temelj slobode znanstvenog rada i objave rezultata znanstvenih istraživanja.

Zagrebačka pravna revija, iako se radi o novom časopisu, predstavlja časopis kategorije A1 uključen u dvije međunarodne bibliografske baze, te se tako od 2013. godine indeksira u bazi *EBSCO Legal Source*, a od 2016. I u bazi *HeinOnline*. Svaki broj časopisa već tradicionalno prati i uvodna riječ glavne urednice, u kojoj se osvrće na aktualna pitanja od interesa za čitateljstvo, na uređivačku djelatnost te predstavljanje sadržaja aktualnog broja.

Pred budućim uredništvom ostaje zadaća održavanja postignutih standarda kvalitete, neovisnosti i slobode izražavanja te daljnjeg razvijanja i unapređenja Zagrebačke pravne revije, poput poticanja pisanja radova u rubrici zakonodavna i sudska praksa, u kojoj će pravni stručnjaci razvijati pravnu kulturu komentiranja, kritiziranja i analiziranja zakonskih rješenja i sudskih odluka, te objave većeg broja radova na engleskom jeziku, što će pomoći daljnjem ulasku Revije u međunarodne bibliografske baze.

Zaključno, željela bih zahvaliti Vijeću Pravnog fakulteta u Zagrebu što mi je, imenujući me za glavnu urednicu i podržavajući me u radu kroz šest godina, omogućilo da vodim i sudjelujem u poduhvatu osnivanja novog znanstvenog časopisa te se nadam da sam svojim radom i rezultatima opravdala njegovo povjerenje. Zahvaljujem svim članovima uredništva na iznimnoj kooperativnosti, brizi i trudu usmjerenima dobrobiti i procvatu Revije; zatim svim vrijednim autorima i recenzentima, bez kojih ne bi bilo ovako uspješnog i kvalitetnog časopisa; suradnicima Revije Petru Vukoviću, lektoru za hrvatski jezik, Marku Daviesu, lektoru za engleski jezik, tajniku časopisa Kristijanu Relkoviću te Marinu Jurekoviću na pravovremenoj, stručnoj i savjesnoj suradnji. Posebnu zahvalu dugujem svojim najbližim suradnicima izvršnom uredniku Zoranu Buriću i tehničkom uredniku Marku Juriću, s kojima sam od prvog dana dijelila probleme i uspjehe uredničkog života Zagrebačke pravne revije.

Glavna urednica

Prof. dr. sc. Zlata Đurđević